

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

KARLSTAD. — FOTOGRAF K. NYSTRÖM, KARLSTAD.

17:DE ÅRG.

DEN 17 OKTOBER 1915

N:o 3

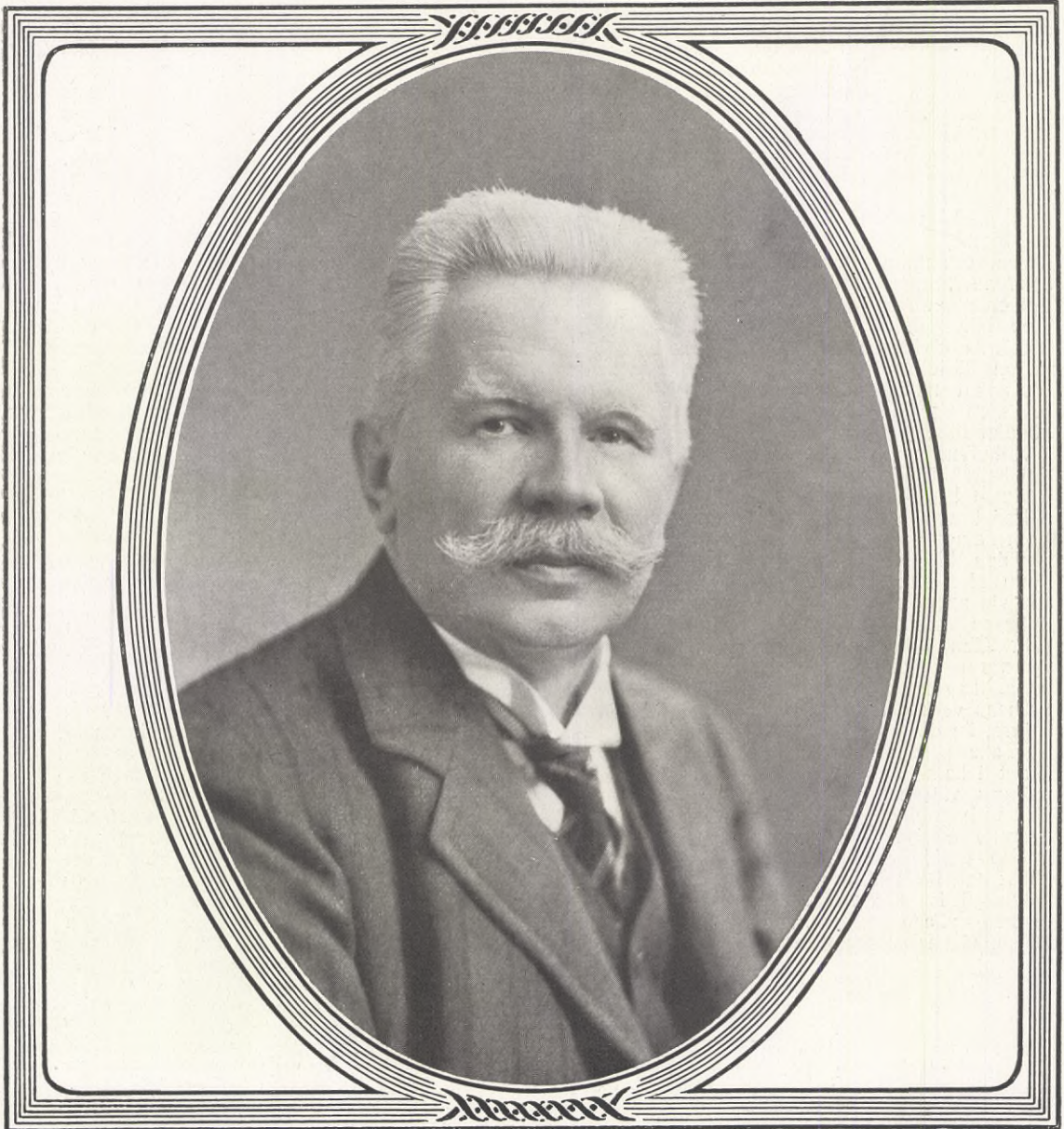

Foto. Flodin, Stockholm.

Kliché. Bengt Sjöberg.

Karl Staaff.

Karl Staaff är död. Sveriges mest förtalade och mest lofprisade, dess mest älskade och dess mest hatade man har gått hädan. En höstdag under vapenhvilen mellan slagen insomnade han stilla efter en kort sjukdom. Inför den öppna griften sänktes fanorna. Men så hård och så bitter hade striden varit, så stor den hädangångne, att icke ens nu det är möjligt att gifva ens en tillnärmelsevis objektiv värdesättning.

Så mycket kan väl nu anses erkänt, att Karl Staaff var en idealist.

Hela hans lif så godt som var ägnadt åt det allmännas tjänst, och att han därvid tillika tjänade sitt eget, kan endast okunnigheten eller illviljan ifrågasätta. Han hade förmänen att, tack vare den förmögenhet hans moder, född Schöne, fört med sig i föräldrarnes bo, från början åtnjuta ekonomiskt oberoende och stärkte detta genom en framgångsrik sakföreläsningsverksamhet, som visserligen är mest bekant bland den stora allmänheten i den mån den tog befattning med brottmål, men hade sin egentliga kärna på affärslivets område och därigenom skänkte god afkastning. För pänningens skull sträfvade han icke efter makten.

Han var en varm fosterlandsvän efter sitt sätt att se saken. När han så varmt ifråde för allmän rösträtt, var för honom, som han yttrade i rösträttsdebatten 1904 den *högsta* synpunkten den, "att vi betrakta det såsom ett ondt och en fara för *fosterlandet*, i fall de (rösträttslösa) längre skola hållas utanför"; och därför, tillade han, "säger jag, och jag vill upprepa det och jag kan icke hjälpa, om man tror, att jag ljuger, att det är *fosterlandet*, som det för oss gäller". "Om jag säger om en människa, som icke fått en vildes lif, utan som blifvit delaktigt af den uppfostran, som den allmänna civilisationen skänker, att hon icke har någon kärlek till sitt fosterland", yttrade han vid ett annat tillfälle, "då fränkänner jag denna människa en egenskap, som jag betraktar såsom nödvändigt tillstådesvarande hos en människa, som är öfverhufvud taget moraliskt utrustad. Det är och det betraktas som en moralisk *defekt* att icke äga kärlek till fosterlandet".

Han ömmade för de svaga och förtryckta. Genom hela prässen så godt som har gått berättelsen om den lilla, men betecknande episoden, då han, ännu blott student, på grund af en tidningsnotis tog sig an en fattig gummas sak långt borta i en aflägsen landsort och förhjälpste henne till hennes rätt. Genom hela hans statsmannaverksamhet gick en varm underström af samma människovänliga anda. Lagen om häktades rätt till rättegångsbiträde är hans verk och sällan torde hans glädje ha varit större, än då han såg ålderdomspensioneringen under alla partiets biträde efter trettio års strider bragt i hamn under hans statsministers-tid. Ännu minnas väl de flesta de varma ord af tacksamhet och förhoppning, hvarmed han afslöt Första kamarens debatt i denna viktiga fråga.

Han trodde, att allt reformarbete hämtade sin must och kraft af, att det uppbars och stöddes af folket själf. I motsats mot den upplysta despotismen hyllade han den upplysta demokratien. Till och med i fråga om ålderdomspensioneringen anförde han, att själfva afgörandet skulle varit mera tillfredsställande, i händelse äfven Sveriges myndiga kvinnor hade ägt valrätt och valbarhet till riksdagen, emedan det då hade uppburits af ett underlag af hela folket. "Nu är det dock så, att det är så att säga de själftagna förmyndarna, som ensamma besluta, och de tvångsvis omyndiga, som

få rätta sig efter beslutet. Efter vår mening är det icke nyttigt, icke lyckligt. Ju mera vi kunna grunda detsamma på rättfärdighet, dess bättre."

Det var just denna upfattning om nödvändigheten att göra folket själf till intressent i alla sina öden, som bestämde hans ställning till kungamakten. När han under rösträttsdebatten 1906 yttrade de bekanta orden om Sveriges styrelse genom kungamakt med herremakt eller kungamakt med folk-makt, är det att se i belysning häraf. Hvad han åsyftade var allenast att återföra förhållandena till hvad de voro under den tid, som Geijer karaktäriserat med orden, att svenska folkets historia då var dess konungars.

Men om Karl Staaff sålunda var en idealist, var han icke tillika en doktrinär och är icke häri anledningen att söka till de misslyckanden, för hvilka han var utsatt?

Sanningen att säga lämnar ett ingående studium af hans parlamentariska bana icke stöd för en sådan upfattning. Snarare får man intryck af, att Karl Staaff i utpräglad grad var en empiriker. Ingen rörde sig mindre än han med allmänna talesätt eller abstrakta förnuftsresonemang. En god del af hemligheten med hans talekonsts utomordentliga verkan är tvifvelsutan att söka i hans förmåga att så uteslutande röra sig med för en hvar gripbara fakta. En närmare undersökning torde också visa, att t. ex. hans kraf på tillämpning af parlamentarismens grundsats äfven i svenskt författningslif ingalunda går tillbaka till någon okritisk beundran för utländska mönster, utan tvärtom naturligt framvuxit af de erfarenheter Sverige själf under unionsstriderna gjorde, erfarenheter, som på honom gjort det djupaste intryck. Häraf kom sig efter allt att döma bl. a. det drivande af solidariteten med kollegerna i statsrådet till sin yttersta spets, hvilket med skäl torde kunna anmärkas mot honom och hvariförutan han ej osannolikt skulle kunnat åtskilligt jämna vägen för sig själf. Och på samma sätt med hans program i försvarsfrågan. Det var ingen skrifförord- eller annan spekulationsprodukt, utan det hade naturligt framvuxit och successivt utformats af egna upplevelser under olika försvarsfrågors behandling i riksdagen. Redan 1899 finner han anledning att framhäfva viken af en enhetlighet i försvaret, som icke kunde vinnas utan försvarsdepartementens sammanslagning. År 1900 vid Boden-anslaget skisserar han redan programmet för den blifvande försvarsutredningen, då han säger att om riksdagen någon gång fått sig förelagd en plan till detta lands försvar, som hade visat 'den *stora* överblicken', i den meningen, att den hade visat, huru efter vårt lands säregna förhållanden hvarje särskildt vapen, landt-vapnet och sjövapnet, det fasta och det rörliga försvaret skulle användas till en gemensam, efter folkets förhållanden och möjligheter afpassad samverkan, vore det hans fasta övertygelse, i alla fall hans personliga mening, att i sådant fall skulle icke så stora svårigheter och så stor misstänksamhet som nu möta, då det ena brytes ut efter det andra och det, som brytes ut, framhålls som ovillkorligen nödvändigt och man därigenom söker binda våra händer, så att, när det nästa, som brytes ut, kommer, och som äfven det skall vara oundgängligen nödvändigt, vi då redan äro bundna". Det är samma tankar som gå igen i hans anförande till statsrådsprotokollet den 5 januari 1905 och det får sannerligen icke läggas honom till last, att försvarsfrågan förhalades. Ty han var i verkligheten en varm försvarsvän. Frid öfver hans minne!

ALF SWAHN,
förste pristagare i
enkelskott på lö-
pande hjort samt
mästerskytt på ler-
dufvor.

Föreningen
för olympisk
kortdistans-
skjutning hade
den 3 okt. på
Lidingön an-
ordnat — utom
ordinarie skjut-
ningar — täf-

C. REUTERSKIÖLD, förste pris-
tagare i duellskjutning på pistol
(30 meter).

O. G. SWAHN,
förste pristagare i
dubbelskott på lö-
pande hjort.

hjort under det
hans son herr
Alf Swahn er-
öfrade mäster-
skapen på ler-
dufvor och en-
kelskott på
hjort. Mäster-
skapet i duell-
skjutning hem-
fördes af löjtnant C. Reuterskiöld.

Kliché: Bengt Skjerveport.

lingar om mästerskapet i skjutning
mot löpande hjort samt på lerduvor
ävensom skjutning med miniatyrgevär och pistol.
Täflingarne, hvilka gynnades af det bästa väder,
resulterade i att den kände skytteveteranen kam-
rer O. G. Swahn blef mästare å dubbelskott på

*
En svensk ingenjörskongress, den första i Förenta
staterna, hölls i medio af sept. i Chicago med La
Salle Hotel som mötesplats. I kongressen del-
tog elfva ombud från Sverige.

etter fotografi.

SVENSKA INGENJÖRSKONGRESSEN I FÖRENTA STATERNA.

Kliché: Bengt Skjerveport.

Vi namnteckna vid öfre bordet, fr. v.: Bergsing, Sandelin; Ing. Körner; svenske ministern Ekengren; ing. Abellin, kongr. ordf.; ingenjörerna
Rissler, Brunner, Eriksson, Axell, Oberg, Aberstén och Hällen.

KONUNG GUSTAF I UPSALA.

Konung Gustaf anlände den 6 okt. till Upsala för att öfvervara de i trakten däromkring pågående fälttjänstövningarne och mottogs vid sin ankomst till Upsala station af t. f. landshöfdingen greve Hamilton, ärkebiskop Söderblom, universitetets rektor, ett flertal högre officerare, borgmästare v. Bahr, stadsfullmäktiges ordf. professor Quensel m. fl. På planen utanför stationsbyggnaden hade Upsala studentkår mött fram under sina fanor och

anförande, hvilket slöts med ett af kraftiga hurrarop åtföljdt leife för konungen. Efter att hafva tackat för det bevis på tillgifvenhet och förtroende hyllningen innebure afreste konungen i bil till manöverområdet.

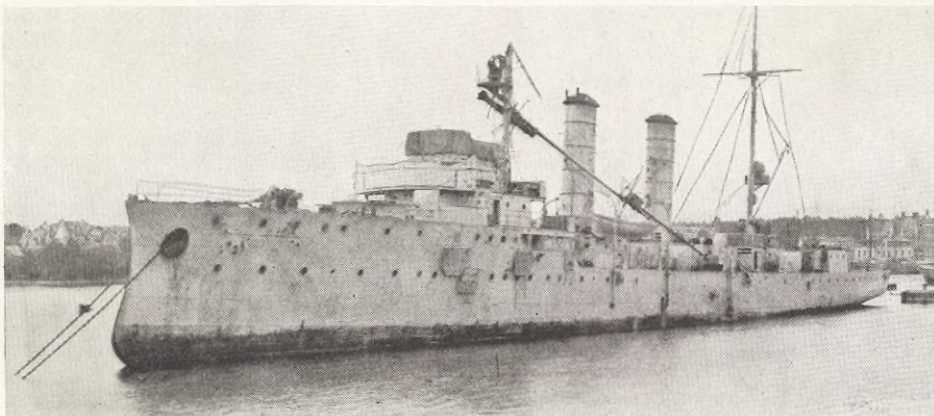
Den tyske minkryssaren "*Albatross*", som den 2 juli under strid mot en öfverlägsen rysk sjöstyrka sattes på grund vid Östergarns fyr på Gottlands ostkust har, sedan

Öfverst: KONUNGEN ÅSER FÄLTJÄNSTÖVNINGARNE I TRAKTEN KRING UPSALA DEN 6 OKT.
Nederst: STUDENTKÅRENS UPPVAKTNING VID ANKOMSTEN TILL UPSALA. Bakom H. M:t, vid dörren, t. v. krigsministern och t. h. arméfördelningschefen, generalmajor Malm. — Foto. Angel, Upsala.

mottog konungen med kungssången. Därefter frambar kårens nyvalde ordf. docent E. Wahlgren studenternas hjärtliga och underdåniga hyllning i ett

bärningsarbetet nu lyckligt slutförts, den 1 okt. af Neptunbolagets ångare "*Herakles*" inbogsrerats till Oskarshamn och förtöjts där. Bogseringen, hvilken tog ett helt dygn i anspråk, skedde under eskort af af svenska torpedjagare. Kryssarens bevakning ombesörjes tillsvidare af svenske jagaren "*Vale*".

Amatörfoto. Y. Ohlsson, Oskarshamn.

Källa: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Sjösim-Göb

DEN TYSKA MINKRYSSAREN "ALBATROSS" BERGAD OCH INFÖRD TILL OSKARSHAMN.

H. 8 D:s prenumeranter i Stockholm behagade vid prenumeration hänvända sig till Bokhandeln eller till Hvar 8 Dags distribution, Appelbergsgatan 58 B. då tidningen fritt hembäres.
Riktst. Norrm 585.
Allm. tel. 20968.

Torsdagen den 7 oktober kunde direktör August Lindberg fira ett märkligt jubileum.

Denna dag för 50 år sedan besteg han nämligen för första gången de tllor, på hvilka han sedermera skulle bli en af den svenska sceniska konstens allra främsta representanter. Det hade varit meningen, att jubileet skulle celebreras med en festföreställning på Dramatiska teatern, vid hvilken jubilarerna skulle

uppträda. Men det vacklande hälsotillstånd i hvilket hr Lindberg befunnit sig sedan ett halft år, omöjliggjorde fullföljandet af denna plan. Icke desto mindre blef jubilarerna på högtidsdagen föremål för en utomordentlig hyllning i sitt hem. Blomsterdekorationer från otaliga personliga vänner hade förvandlat detta till en prunkande trädgård. Dessutom

H. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAR.

AUGUST LINDBERG, DEN UTOMORDENTLIGE SKÅDESPELAREN-REGISSÖREN, FIRAR SITT 50-ÅRSJUBILEUM MED SVENSKA SCENEN DEN 7 OKT.

Klisché: Hengt 56/teaterparis

inlöpte ett halvt tusental telegram från sceniska konstnärer, teaterkorporationer och andra i Skandinavien. Atskilliga korporationer uppvaktade under dagens lopp. Bland andra infann sig teaterchefen Tor Hedberg och öfverlämnade å Dramatiska teaterns styrelses vägnar en lägerkrans. Intendenten Personne öfverbringade från kamraterna vid teatern en guldplakett med en dikt af Tor Hedberg och kamraternas

samtliga namn ingraverade. Svenska teaterförbundet uppvaktade genom sin ordförande hr Svennberg, sekreterare, hr Norée och ledamöterna i styrelsen Linden och H. Ohlsson med ett hedersledamotkap i förbundet och en ståtlig blomsteruppsats o. s. v. Jubilarerna mottog djupt rörd den ståtliga hyllningsgård, som kom honom till del från när och fjärran.

PÅ ANDRA SIDAN.

FÖR HVAR 8 DAG AF **FREDRIK VETTERLUND.**

RÅN backens krön såg huset mellan slutningens björkar ned på ängen, men bakom det susade hagen djup och hemlighetsfull. Dit in skymtade en fönsterlös fransida friskt tjär brun mellan tal-

lar och björkar, som klättrade på gråbergets ojämnheter. En liten doftande gångstig slingrade genom hagen ned mot gärdsgården och det stycke smal och upptrampad väg, hvilken omslöt platån med hagen och den tjärbruna villan framme på backkrönet.

Åkrar och ångar lågo omkring det hela, men fastän på sina ställen man kunde se långt

nog, slöts horisonten alltid af skogbevuxna åsar. Hitut flyttade under några svärmodigt solgula oktoberdagar ett ungt par, som kommit långt från en annan del af landet och nu ville vara för sig själva

FREDRIK VETTERLUND.

Efter porträtt.

Klisché: Hengt 56/teaterparis

50 ÅR DEN 10 OKT.

i ensligheten. Han var ingenjör och reste om morgnarna in till huvudstaden, där han hade arbete, men redan vid tretiden kunde han åter fara ut på landet. Alma, den unga frun, tog hurtigt i med inflyttningsarbetet. Käck och glad och fagerkindad var hon, och med hjälp af värdfolket, som hade undre våningen, gick det raskt nog, och de blefvo strax hemmastadda i den lilla trerumsvåningen, hvareifrån man rundt omkring såg ut mot backslutningens härliga björkar som sträckte sig upp utmed fönstren.

sande behag. Det förväntansfulla intresse, som af dem väcktes till lif, har författaren genom de följande årens diktning, fördjudad och konstnärligt sedt, allt fullödigare, vetat att förvandla till beundran och tacksamhet. Förstingsalstren följdes år 1896 af diktsamlingen: I dagens stunder. Litteraturhistoriska studier öfver Atterboms sagospel Fågel Blå (00-02). Studier och dikter (01) och Bernhard Bernson (02). Från de senare åren föreligga de kända arbetena Från nyromantikens dagar (07), Tidiga ungdomsår, scener (07), i Gråbergsland (09) och Sommar och September (11).

Författaren, docenten i litteraturhistoria fil. dr *Fredrik Vetterlund* i Stockholm fyllde den 10 okt. 50 år.

Äfven om den vetenskapliga arbetsuppgiften varit starkt betonad i den manngärning, som nu nått fram till de 50 årens bemärkelsedag, är det dock framför allt som författare Fredrik Vetterlund inneslutes i den svenska allmänhetens hägkomst och sympati. Redan de första dikterna af hans hand, publicerade 1894 i den Lundensiska kalendern "Från Lundagård och Helgonabacken" drogo uppmärksamheten till sig genom sin romantiska idealism, sin rika idylvärld och rytms tj-

Man bodde litet afsides men det var bra och ostörtd, fast Alma kunde sitta nog ensam om förmiddagarna. Och de solgula dagarna gingo sin gång med flammande förklaring i trädkronorna, och sedan kommo de grå med tidigt kvällsmörker. Om förmiddagen var horisontens tysta svärmod närmast läkande ljusst för dessa stadsmänniskor, som blifvit vana vid instängda gator med prosaisk hvardaglighet, och de befunno sig väl af den friska, kyliga höstluften härute.

Mest var ju ändå ingenjör Rikard inne i staden vid sitt arbete då; endast söndagarna hade han helt härute för Alma och sig. Någon gång deltog de två också i något litet gladt samkväm med dem af Rikards ungdomsvänner, som före honom hamnat i huivudstaden och där bildat familj. Alla dagar såg Rikard en del människor, med hvilka han hade arbete gemensamt; men det var skönt af Rikard tre vända alltsamman ryggen och fara dit ut igen i ensligheten med Alma, stugan och björkhagens stilla träd.

Han arbetade också med gladt mod, och de gjorde sig förtrogna med denna ett ungt pars nya tillvaro. Om middagen hände det, att hon dansade honom till mötes vid hagens gårdesgård, där deras rike började en kvarts väg från järnvägsstationen, och de följdes skrattande gångstigen upp till den tjärbruna villan. Efter måltiden kom ju numera skymningen och svarta mörkret, som oftast var så tjockt, att de ej gärna kunde spatsera utanför villans hank och stör. Blott i klara månskenskvällar strålade nejden: furorna och gråberget stodo i sitt silfver, och slöjan för tillvaros väsen, fenomen-slöjan, strålade i sitt majestät, utan att tanken kunde komma in däri...

Men eljest voro de unga inskränkta till terrängen strax utanför villan mot hagen, där kolmörkret strax tog vid. Och medan Alma ordnade inne i rummen, hände det, att Rikard promenerade på träbron som sammanband villans öfvervåning med klippan, för att hämta frisk luft. Han såg den svagt upplysta dunstkretsen inne öfver huivudstaden. Där voro hans vänner, och uppe i nordväst låg ungdomsnåjden, där kära fränder bodde — ditåt låg den! — Och när de två sist krupit till kojs, hände, att de hörde räfvens läte i hagen strax utanför, egendomligt vildt för dem, stadsbarnen, som aldrig upplefvat något sådant och för hvilka räfven varit ett slags mytologiskt djur. Och blef fantasin riktigt uppspelt, hörde de stundom tunga steg därute på träbron, döfva, som ingen levande kan frambringa dem, ekande som ur andevärldens dimmodjup. De inbillade hvarandra på lek, att det var en svart plökriddare med nedfälldt visir, som gick eller red af och an, af och an därute. Då kröp Alma djupt under täcket, men stegen hördes ändå, döfva som ur en annan tillvaro... hördes, hördes ända in i sömnen...

En annan tillvaro... en annan tillvaro... en annan tillvaro... kunna vi... förmä... något... ur den...?

En skymningsstund sutto de hand i hand för brasan, som kastade sitt röda sken på deras ansikten. De talade om några äfventyr, som Rikard tidigare haft — jag som alla andra. sade han och tillade en raljerande anmärkning om den där kungen, som försvarade sina escapader med att man omöjligt alltid kan äta samma mat. Alma nickade en smula tankspridd, men plötsligt samlades och djupnade hennes blick, och med ett tonfall, som han aldrig hört, så långt inifrån tycktes det komma, sade hon:

— Från den stund jag visste, att du varit mig köttsligen otrogen, skulle du aldrig se mig igen.

Rikard begrep icke, hur det kom sig, men hennes ord isade honom några sekunder med själfva världsrymdens köld. Och litet senare kunde han bara få fram med ett något tvunget leende:

— Det blefve ju, som om du vore en fé i sagorna, som tog sin hamn och försvann.

— Ja, svarade Alma, jag är dig just en sådan fé. Men du skall aldrig mer märka det — om inte...

Hon tystnade, det kom in ljus, och kvällen gick som vanligt, och året skred.

Men det besynnerliga ögonblicket den stunden vid brasan, som Rikard i början ej sällan tänkte på, blef honom snart nog, som hade det ej varit verkligt — som hade Alma inte sagt det där. Det blef till en sorts inbillning liksom svarte riddaren med det nerfällda visiret i vinternätterna ute på träbron. Hon, den rosenkindade, som säkert kunde känna starkt och slutet men på det hela var skojfrisk och yr, inte kunde hon ha haft detta tonfall! — Han lyckades ej ens mer riktigt minnas det. Men han tyckte att de två, hon och han, med sitt ystra ras och sin lek, voro bundna vid hvarandra genom all tillvaros eget väsen och beskaffenhet.

*
På nyåret reste han i studiesyfte för några månader ned till Berlin, och Alma följde honom genom den vintriga björkhagen till deras station. Det var en tung och mörk regnmorgon, ovanligt mörk, som om bakom molnen det påginge någon solförmörkelse eller någon främmande världskropp kommit vår planet hotfullt nära och nu toge bort en stor del af ljuset.

Rikard slog sig ned i ett pensionat vid Friedrichstrasse och gjorde naturligtvis några bekantskaper, som hjälpte honom att efter dagsarbetet om kvällarna "se Berlin". Ofta var han ändå ensam och tyckte om att drifva utan mål bland massorna af ljus, människor och kolossalhus. Det intrasserade honom ju mer som något kinematografiskt flyktigt, och när han hemma i sin säng slöt ögonen, var det hela icke sällan borta ur hans själ, och hans skogsbacke där uppe i nordnorden framträdde ur sitt vintermörker i stället.

En tråkig afton mötte han på någon jämförelsevis stillsammare gata en lång brunett, hvars yppiga erotism drog hans ögon till sig. Det var inte, tyckte han, en af de tallösa berlinska nattfjärilarna. Hon gick förbi utan något af de vänliga propos'en till öfverenskommelse, som annars strax skulle ha följt på hans blick, och något i gången hade hon också, något lugnt och samladt, som inte tydde ditåt.

Rikard var tom och uttråkad och behöfde höra en mänskoröst. Utan att göra det klart för sig själf hade han vändt och gick vid flickans sida och sade någon likgiltig fras, och hon hade svarat som en naturlig sak. Det ena ordet gaf det andra, Rikard kom plötsligt i godt humör och började skämta, den långa flickan tog emot med små skratt men ändå afvaktande och litet provinsaktigt respektfullt... hon var också uppe från Posen och hade för någon tid sedan kommit hit till en handskbutik. Rikard fick infallet att taga henne med på en restaurang, och i sin omotiveradt uppspelta sinnesstämmning drack han tämligen mycket Kaisersekt. Flickans skratt blefvo mera bekanta och fingo ett litet uttryck, som under hennes gemytsrika sätt att vara liksom läto ana något mindre korrekt.

De kommo ut igen, kvällen var nu trolsk och full af ljus och lågor, mörkret förtroligt och varmt. Hon tog honom ogeneradt under armen, de stodo vid hennes port, och Rikard gick med upp.

Hur i all världen hade detta banala äfventyr varit möjligt? sade han sig oupphörligt under de följande nattstunderna hemma i pensionatets bädd... tills han somnade. Dagen efteråt stod det för honom i sina dumma detaljer. Är man en vante för att man råkar vara karl? Är det sannt att man alls inte känner sig själf? Det hängde öfver honom som en ohjälplig faute — vore det kanske bäst att rentaf —? Han hade ej beslutit sig och gjorde det ej heller.

Och hade inte Alma en vinterkväll framför brasan sagt, att från den stund hon visste något sådant, skulle hon för alltid vara borta ifrån honom. Asch, ett infall utan betydelse... det märkvärdiga tonfallet hade varit en fantasi ur honom själf. Så för den skull kunde han godt berätta henne historien... Men han kände också, att han ej skulle det.

*

Han kom hem och de återtogo sitt vanliga lif. Om sitt äfventyr kunde han ej få fram något, och snart tyckte han det vara någonting oväsentligt och löjligt, som inte hade att göra med deras förhållande. Under tiden gingo de mörka dagarna och sommaren kom. Lycklig vandrade han genom björkhagen i det tidiga morgonljuset, bland svaldagg och öron döfvande fågelkörer. Andaktsfull såg han den första sommarkvällsstjärnan som en juvel mellan de ljusgröna hängena... Nattens bleka trollglans simmade kring mörkt tecknade furor, och det tjärbruna huset stod tydligt som om dagen, då Rikard spatserade på bron eller i hagen, medan kanske Alma redan låg därinne mellan svala lakan.

Och sommar byttes åter mot höst och vinter; de två lefde sitt lif genom åren, lugnt lyckliga, men barn fingo de ej. Och en skum februaridag, då Rikard var borta i en annan stad, nådde honom ett alldeles oväntadt telegram, att hustrun fått lunginflammation och att fara syntes på färde. När han hunnit hem, var hon död.

*

Rikards sorg kände inga gränser. Han måste taga ledigt från sitt arbete den första tiden, han kunde ej lämna hemmet och fara till staden. Då det slutligen ändå måste ske, hade han ingen ro förr än han ånyo satt i deras rum om eftermiddagen, såg henne för sig i alla olika små scener ur det förflytna, tittade på hennes porträtt och hennes symaskin och blommorna i fönstret...

Men när hans själ under månader insugit saknad och vemod som en törstig svamp, och årets gång höll på att börja igen, verkade minnet småningom annorlunda. Tomheten grep honom, och en ångsligt molnhöjd julmiddag stodo rummet, huset, nejden för honom som något främmande och urvuxet, dem han numera inte hade att göra med.

Till hösten flyttade han in och blef stadsbo, skaffade sig några små rum vid en afsides stilla gata. Här fick den döda ett nytt och annat lif för honom. När hon var borta från de yttre omgifningar, hvilka nu syntes honom tillfälliga, oväsentliga, ja störande, återopade hans kärlek desto mer brinnande hennes eget egentliga väsen. I förmiddagarnes obarmhjärtiga hvardagsljus, i skymningens svärmod men ännu mer under ensamma vaktimmar om natten, skedde det, att han sörjde öfver vår andes kraftlöshet att icke, alldeles icke kunna mottaga ett bud från världen bakom förlåten. Hade han blott kunnat det! Då, trodde han, skulle hon varit där — det vill säga, hon var där, och långtade, och sträckte (om han fick tänka det så)

armarne emot honom, som när hon fordom en eller annan middagsstund leende stod vid stättan därute på landet, när han kom från stationen.

Men han förnam intet, intet, och det föreföll ju hans förnuftiga hvardagsmänniska som det enda tänkbara. Ty aldrig hade han hört någon, som faktiskt och omotsägligt fått bud från andra sidan. Men innerst i honom ianns något som kände, att här skulle det dock varit annorlunda...

Det ändrades emellertid ej. Rikard lefde genom åren, ganska mycket ensam, och var han emellanåt med annat folk, kamrater och familjer, vidrörde det icke hans väsentliga tillvaro. Den dödas minne trädde väl mera tillbaka än först under lifvets hvardags- och arbetsstunder, som för rangeradt normalfolk äro de flesta. "Världen" upphörde i sinom tid att kunna se hans saknad utanpå honom, han kunde skratta som alla andra och deltaga både här och där, ehuru han ingen sällskapsmänniska var. Men inne i honom lefde hon ändå lika starkt som någonsin, och i morgonstundens drömsyner kunde hans tränad få en häftighet, som kom honom att vakna med genomvätt örngång. Dock, han såg henne aldrig. Förmådde hon ej ens så möta honom, andeverklig, lefvande, och tala till honom som förr, se på honom med dessa ögon, som en gång blickade minne och stjärna och hvilkas gråblå regnbågshinnor, innan de brustit, kunde ha det ljufvaste, mest vemodigt vackra uttryck han förnummit i en människoblick? Förmådde hon ej det?

Hvad vårt hjärta är svagt äfven i vår bästa kärlek, när det icke har kraft att låta oss glänta på porten ditbort! —

Åren blefvo årtionden, Rikard var ej längre ung, och ännu mindre håg fick han att ändra sitt lif. Han skötte sitt arbete regelbundet utan att på något sätt, som han dock syntes lofva i ungdomen, glänsa genom idéer och initiativ; det hade väl hans ständiga tanke-sysselsättning med den döda skrapat bort och ödelagt i hans själ. Ingenting hände honom, men en ruskig höstmånad förkyldde han sig illa och låg snart i sin sjuksäng med utsikt åt skymningen och lyktorna.

Det var mörkt omkring honom, men nu såg han ett par ögon öfver sig... därpå i svagt lampaen en man i rummet... åh, sköterskan och doktorn? Hvarför så mycket apparat? nu, intet mer —

Det var åter mörkt omkring honom, men på ett nytt sätt — ett världsrymdens mörker af grått, grått, grått, hvilket som en våt dimma tycktes sträcka sig bort genom ekolösa oändligheter. Intet tyngde honom, han sväfvade fritt, men någon kraft och spänstighet fyllde honom ej heller. Han märkte med förvåning, att han var väsenlös som en skugga.

Men plötsligt fylldes han af en längtan så sugande stark, att den tycktes öfver alla jordiska mått: Alma! Alma! Allt hvad han hittills känt af dylik längtan hade dock dämpats af hans grofva, kroppsliga omhölje. Nu var han endast ande och kunde förnimma med hela sin varelse, där den fannades af världsrummet, nej af en annan tillvaro...

Alma! Alma! Hon till hvilken han längtat i alla dessa jordiska år, utan tvifvel var hon nära honom, måste vara det. Alma! där bakom dimmoväggarna ianns hon, hans ungdoms älskade, som han icke sett på så länge, att hon ibland för honom fått drömmens smärtsamma överklighet hur tydligt han

Forts. å sid. 46.

HYLLNINGEN VID KARL STAAFFS JORDAFÄRD.

SORGETÅCET PASSEFAR NOFRTULL PÅ VÄG TILL NYA KIRKOCÅRDEN. KISTAN BÄRES TILL KREMATORIET.

Söndagen den 10 oktober egde den utomordentligt storslagna sorgefärden med stoftet efter f. d. statsministern, vice häradshöfding Karl Staaff, rum i Stockholm. Processionen räknade cirka 6,000 personer och ett 50-tal vagnar, däraf 20 blomsterfyllda. Vi hänvisa för närmare beskrifning till sidan 46.

Efter fotografier för Hvar 8 Dag af Almberg & Preinitz, Stockholm.

FRANSKA BILDER FRÅN DEN STORA OFFENSIVEN.

Öfverst: KYRKAN OCH OMGIFVANDE KVARTER I SOUAIN, utgångspunkten för de franska truppernas offensiv.

Mellerst: DE FRANSKA SKYTTEGRAFVARNA I SOUAIN, hvarifrån offensivanfallet skedde.

Nederst: MONSIEUR DESCHANEL i Lyon, för att mottaga svårt sårade franska soldater, utväxlade från Tyskland, och ankommande öfver Schweiz.

VÄRLDSKRIGET.

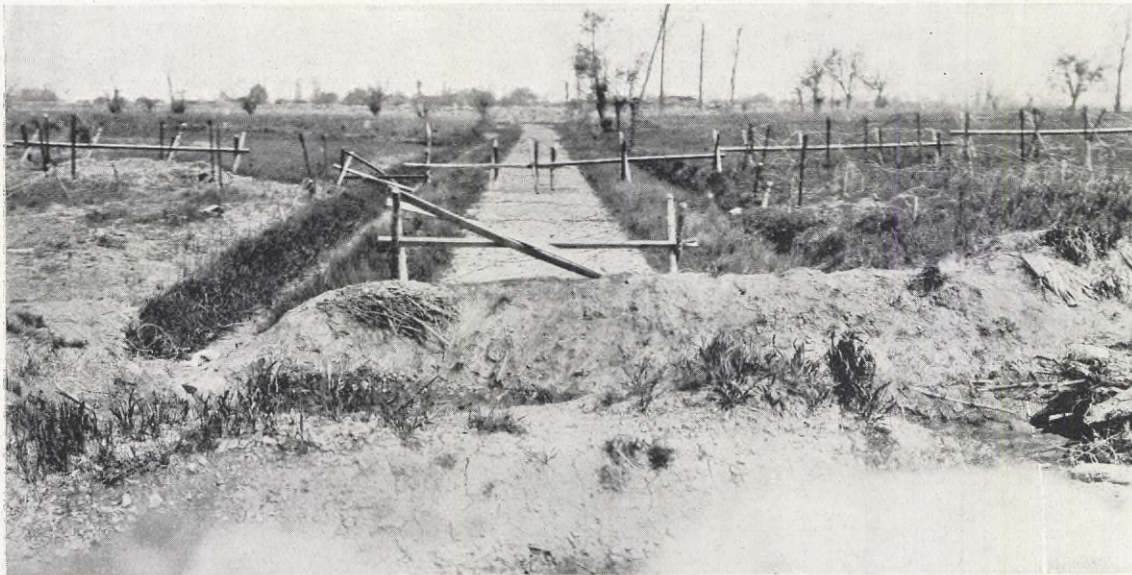
Under veckan 3—10 oktober har den *sydöstra krigsskådeplatsen* plötsligt träd i förgrunden: under hela kriget har knappast en mera spännande och invecklad situation förekommit än den som uppstått härnere under de senaste dagarne. I allmänhet är det ganska anmärkningsvärdt, huru väl de

1. TYSKARNAS FRÄMSTA STÄLLNINGAR EFTER STRIDERNA. — 2 STUPADE ENGELSMÄN FRAMFÖR DE TYSKA STÄLLNINGARNA. — EFTER ORIGINALFOTOGRAFIER FRÅN TYSKLAND.

krigförande känna hvarandras afsikter. Redan för flera månader sedan hördes en del hemlighetsfulla rykten från Serbien, som tydde på, att man på detta håll i sinom tid hade att vänta stora hän-

delser. Längre fram försvunno hela arméer från den tyska ostfronten, och det ansågs troligt, att de afgått till Serbiska gränsen för att stödja en ny stor offensiv mot Balkan. Samtidigt tycktes den

TYSKA OCH ENGELSKA STÄLLNINGAR TVÄRS ÖFVER EN LANDSVÄG. Bilden är tagen från den tyska och visar i bakgrunden den engelska ställningen.

Samma dag hade den första franska undsättningskåren till Serbien gått i land i Saloniki, och grekiska regeringen, som tydligen gifvit löften på förhand, uppmanades, att låta trupperna få fritt genombåg. För formens skull gaf den utprägladt ententevänlige Venizelos härfå det svaret, att Grekland nödgades protestera mot landstigningen, såsom oiöfrenlig med landets neutralitet. Samtidigt företrädde emellertid Venizelos i minister-

Forts. å sid. 47

SVÅRT SÅRADE BORTFÖRAS.

politiska härivan bland Balkanstaterna bli ännu mer hoppöst intrasslad. Alla dessa händelser ha småningom skapat den situation, som oiöfrentadt trängt händelserna på de andra krigsområdena i skuggan.

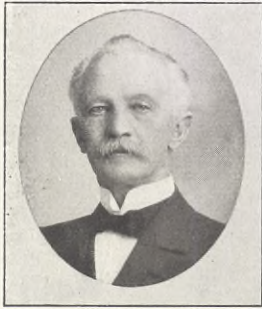
Bulgarien har definitivt ställt sig på centralmakternas och Turkiets sida. På måndagen öfverlämnade Ryssland och Frankrike en not till bulgariska regeringen, som hade formen af ett ultimatum; på tisdagen afgaf Bulgarien ett afböjande svar, hvarpå de diplomatiska förbindelserna förklarades afbrutna.

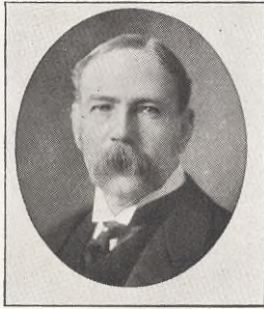
ETT HUS I STRIDSLINIEN.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

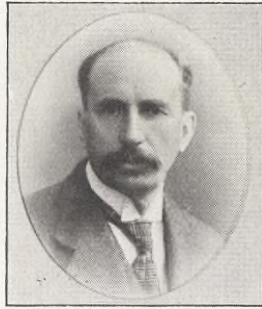
* Data å sid. 46.

B. W. V. LINDH.
Bankdirektör. — Gefle.
75 år 13 Okt.*

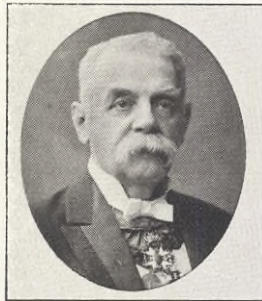
C. G. THULIN.
Generalkonsul. Skeppsklarerare.
Stockholm, 70 år 9 Okt.*

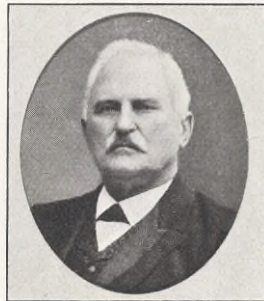
A. W. T. LINDBERG.
Bruksegare. — Dalkarlslyttan.
55 år 19 Okt.*

U. NORMAN.
Disponent. — Ytterstfors.
Nyvald led. af Riksd. F. K.*

J. G. BJÖRLIN.
Generallöjtnant. — Stockholm.
70 år 14 Okt.*

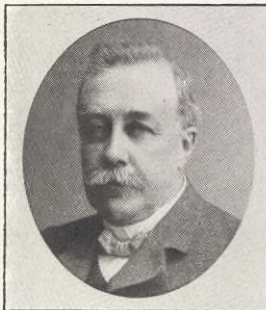
P. R. WESTER.
F. d. Häradshöfd. — Stockholm,
Råsunda. 75 år 9 Okt.*

J. H. H. PALMGREN.
Regeringsråd. — Stockholm.
50 år 8 Okt.*

O. F. KINNANDER.
V. Häradsh. V. verkst. direktör.
Stockholm. 50 år 10 Okt.*

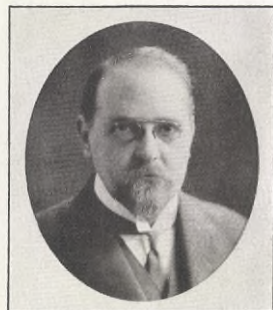
G. CEDERSCHIÖLD.
Professor. — Stockholm.
70 år 13 Okt.*

P. E. FAHLBECK.
Professor. — Lund.
65 år 15 Okt.*

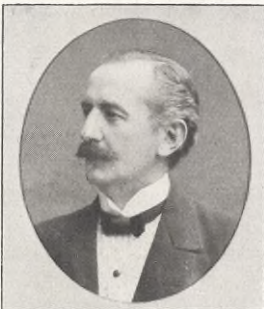
N. G. LAGERHEIM.
Professor. — Stockholm.
55 år 18 Okt.*

H. M. BÄCKSTRÖM.
Professor. — Djursholm.
50 år 6 Okt.*

J. HEMBERG.
Kyrkoherde. Kontr.-prost.
Sköfde. 65 år 19 Okt.

G. F. T. TÖRNVALL.
Rektor. — Strängnäs.
60 år 14 Okt.*

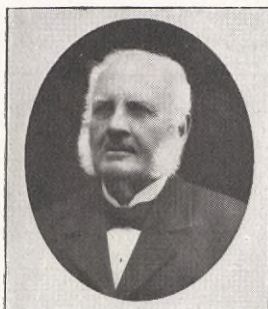
A. V. EDLUND.
Rektor. — Gefle.
60 år 15 Okt.*

A. G. RIETZ.
Kyrkoherde. Kontr.-prost.
Vermdö. 55 år 8 Okt.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

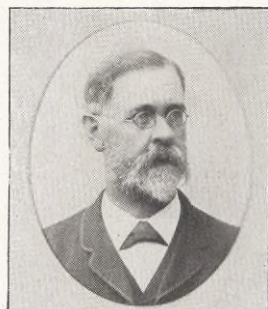
• Data å nästa sida.

M. LUNDSTRÖM.
Urfabrikör. — Sölvesborg.
90 år 1 Okt.*

P. PEHRSSON.
F. d. Bokhandlande. Kom.-man.
Gefle. 80 år 15 Okt.

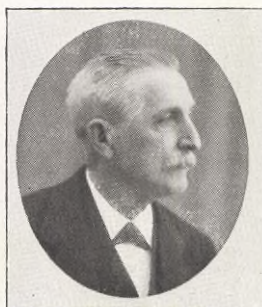
A. J. DOCK.
Fabrikör. — Laholm.
75 år 6 Okt.*

A. J. W. THIMREN.
Apotekare. Inneh. apot. Dufvan.
Göteborg. 50 år 30 Sept.

C. C. GRIPENBERG.
F. d. Bankkamrer. — Stockholm.
75 år 4 Okt.*

W. T. SÖDERBERG.
Musikdirektör. Org. — Karls-
hamn. 70 år 6 Okt.

C. G. LINDLEY.
Förtroendeman. — Stockholm.
50 år 14 Okt.*

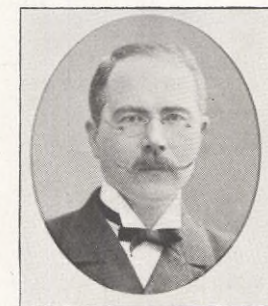
Å. V. E. BREITHOLTZ.
Häradsskrifvare. — Vänersborg
50 år 30 Sept.*

G. LINDER.
Skriftställarinna. — Stockholm.
50 år 1 Okt.*

E. C. C. LANDER.
Redaktör. — Arvika.
50 år 28 Sept.*

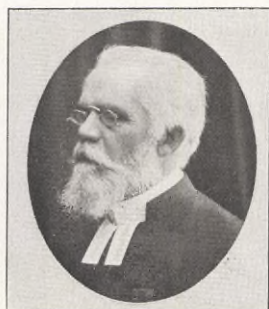
S. M. MYRSTRÖM.
Redaktör. — Söderhamn.
50 år 4 Okt.*

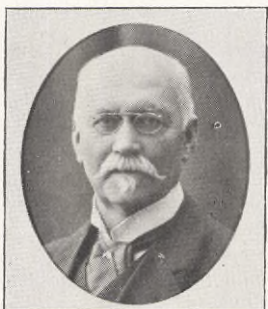
A. MARTINELLE.
Redaktör. — Kiruna.
50 år 13 Okt.

F. F. MÆCHEL †.
V. Häradshöfding. — Karlstad.
F. 23. † 4 Okt.*

S. J. E. HOLMDAHL †.
Kyrkoherde. F. d. Kontr.-prost
Varberg. F. 41. † 26 Sept.*

A. W. RUNDBERG †.
V. Häradshöfding. Mantalskomm.
Göteborg. F. 44. † 5 Okt.*

M. J. LEVISSON †.
Grosshandl. F. d. Konsul.
Göteborg. F. 71. † 28 Sept.*

VALDEMAR LINDH. Tj.-man v. Gefle—Dala jernv. 59—77, disp. v. Porterbrygg i Gefle 77—02, verkst. dir. i Gefle, ensk. bank 02—10 styr.-led där 94—10, styr.-led. i Bank a-b. Norra Sverige o. Stockholms Hand.-banks afd.-kontor 11—15. Styr.-led. i Gefle stads sparb. 04—15. Stadsfullmäktigt 82—12, led. af dräts.-kamm. 86—15, led. af byggn.-nämnden o. af folkskolestyr. fr. 86.

CARL GUSTAF THULIN. Deleg. i skeppsklararefirmen Nordström & Thulin i Stockholm 66, ensam inneh. sedan 81. Italiensk konsul 95, generalkonsul 99. V. ordf. i styr. f. Stockholms sjömanshus, styr.-led. i Abr. Rydbergs stift.; led. af skiljenåd i hand o. sjöf.

THORE LINDBERG. Stud.-ex. 79, afg.-ex. fr. Tekn. högsk. 83, anst. v. Dalkarlslytte o. Kohlsva bruk 84, egend. disp. v. Kohlsva 89—92, förv. v. Dalkarlslytte bruk 93—99, disp. v. Dalkarlslytte a-b. sedan 99.

UNO NORMAN. F 57; under 20 år efter aisel skolstudier anst. v. trävarubolag i Sundsvalls distr.; sedan 94 verkst. dir. o. disp för Ytterstefors träv.-a.-b., Byske, o. sedan 07 för Munksunds såg.-a.-b., Pitestå; styr. ordf. o. deleg. i bada bolagen. Sedan 07, ordf. i komm. st. led. af kyrko- o. skolråd; landst. man sedan 99. Led. af Sv träv. exp. fören. centralstyr. I dagarna nyvald led. af Riksd. F. K. efter afl. disp. Åström i Västerb. län

GUSTAF BJÖRLIN. U.-löjtn. v. Vestg.-dals reg. 65, major v. Genstab. 88, öfv.-löjtn. 92; öfverste o. mil.-bef.-höv. på Gotland 95—08, gen.-major i armén 03, gen.-löjtnant i Generalit res 08. Krigshistoriker o. romanförf. Led. af Krigsvet.-akad. Led. af Riksd. F. K 95—09, led. af sersk utsk. 01, 04 o. 07; ordf. Civilkommissionen ang. försv.-väs. 08—11. Biografi o. hellsid.-portr. årg. XI, 4.

PHILIP WESTER. Stud.-ex. 57, hoifr.-ex. 62, v. hfd. 66, polismäst. o. rådman i Malmö 73, häradshöv. i Aspelunden o. Handbörds dom. 87—10. Dererättssatt i Stockholm, Räsunda På sin tid mångårig ordf. i stadsfullmäktige i Oscarshamn, ordf. i styr. i Ruda—Oscarshamns jernv.-a.-b., styr.-led. i Smål ensk. banks afd.-kontor.

HERMAN PALMGREN. Stud.-ex. 83, fil. kand. 86, jur. utr. kand. 91, v. hfd. 93, notarie i Kammarrätten 01, kammarråtsråd 06; regeringsråd 09; Sedan 14 jemväl led. af Lagrådet Tj.-gi. h. Riksd. A. K. ss. kanslist 94—96, not 97—01, sekr. 02—08; sekr. h. 1901 års kommitté f. afg. af försl. t. bestämm. om ink skatt o. oblig. själfdeklar.; tillk. sakkunnig för att inom Finansdep. utarb. förslag t. beskattn. förfatn. 06—09. Led. af öfverstyr. i Stockh. stads fullm. (nu Stockholms folkskoleledningen) sedan 10, dess ordf. 14; ordf. i styr. i Sällsk. f. folkskolev. beträmj. sedan 12; insp. 6. Astenem i H. sedan s. a.

OSCAR KINNANDER. Stud.-ex. 82, jur. kand. 89, v. hfd. 91, omb.-man v. Stockholms ensk. bank 92, led. af styr. o. kassadör. i samma bank 98—07; v. verkst. dir. v. Försäkr.-a.-b. Skandia sedan 07.

GUSTAF CEDERSCHÖLD. U.-löjtn. v. Svea lifg. 69, afsk. 70, förestod sjukvårn. inst. i Hannover 72—79, prakt. sedan sistn. år i Stockholm. Erh. prof. n. h. o. v. 88.

PONTUS FAHLBECK. Stud.-ex. 70, fil. dr. 80, doc. i allm. hist. v. Lunds univ. s. a. e. o. prof. i hist. o. statskunn. v. samma univ. 89, ord. sedan 08. Jur. hederidr. i Köpenhamn 94. Hist. o. polit. förf. Led. af Riksd. F. K 02—11, led. af tillf. utsk. 03—04, led. af konst. utsk. 08, statsrev. 09. Biografi o. hellsid.-portr. årg. III, 4.

GUSTAF LAGERHEIM. Stud.-ex. 80, fil. hedersdr. i Upsala 93, i St. Andrews (Skottland) 11. Prof. i kryptogram i univ. i Quito o. dir. f. dess bot. trädg. 89, konserv. v. Tromsø mus. 92, prof. i bot. v. Stockholms högskola sedan 95. Led. af Vet. akad. o. af Landtbr. akad. af norska Vetenskaps; led. af styr. f. Pharmaceut. inst. 01. Biografi o. hellsid.-portr. årg. VII, 7.

HELGE BÄCKSTRÖM. Stud. i Stockholm, Upsala, Heidelberg o. Paris 84—93, fil. dr. i Heidelberg 91, doc. i mineral. o. petrogr. v. Stockholms högsk. sistn. år, professor i samma ämnen der 08—14. Led. af Riksd. F. K sedan 11. Led. af bevilln.-utsk.

FREDRIK TÖRNVALL. Stud.-ex. 74, fil. lic. 82, lektor i Umeå 85, rektor i Sundsvall 98, i Strängnäs sedan 08. Folkskoleinsp. i Västerbotten

Forts. fr. sid. 39.

än mindes henne. Här måste hon vänta honom, äntligen, äntligen!

Hvarför förnäm han ingenting? I det blinda dimmodunklet omkring honom fanns intet hinder att, som han tyckte, fritt förflytta sig; tvärtom, han kunde vara i allt och allt i honom, när han ville. Men det väsen han sökte för att sammansmälta med för evigheterna, det mötte han ej.

Och ändå, han visste ju att hon fanns där. Men hur var det då möjligt, att hon nu, när inga hinder borde möta, icke kom en så sugande, så förtviflad längtan till mötes?

— Och doft, som ett eko från en bortglömd jordisk aftonstund, mindes han för första gången fullt tydligt hennes röst med det sällsamma tonfallet ur dolda djup i hennes varelse: — Från den stund jag visste, att du varit mig otrogen, skulle du aldrig se mig mer — jag skulle blifva fén som flöge bort i min hamn...

Och världsrummets köld sänkte sig omkring honom, och en ensamhetskänsla fyllde honom så förtviflad bitter, så öfver alla jordiska mått —

Men när han vaknade, lyste låg, blek vintermorgonsol in i rummet. Och han förstod, att den förskräckliga dom yrseldrömmen fällt öfver hans evighetstillvaro, kanske dock icke var den yttersta domen. Därborta låg mysteriet, nu som hittills, skärpligen ändösta mycket rikare på möjligheter

88—04. På sin tid stadsfullm. i Sundsvall o. ordf. i styr. f. Tekn. skolan. Led. af styr. i flicklärovr. i Strängnäs, led. af kyrkoråd. Utg. allmänt samt en lärobok "Jesu lif och lära" o. en bok om Darwinismen jemte ett flertal politiska tidsningsart.

AXEL EDLUND. Stud.-ex. 77, fil. kanu. 86, ex. lärov.-lär. i Gefle 86—91, rektor v. Gefle borgarskolan fr. 90, för Högre hand. inst. fr. 13. Led. af folksk.-styr 1900, ordf. i barnv.-nmd, led. af styr. f. Lifr.- o. kap. försäkr.-anst. sedan 92.

MAGNUS LUNDSTRÖM. Urfabrikör i Sölvesborg 57—10. F. d. stadsfullmäktigt o. led. af drätselkamm. Mångårig illiterat rådmän. På sin tid som befäl verksam inom skytterörelsen.

AXEL DOCK. Idk. sedan 70 garvirerör. i Laholm. V. ordf. i stadsfullm. 76—1900. Kassadör o. v. ordf. i styr. f. sparbanken sedan 72. På sin tid. mångårig led. af drätselkamm., kyrkovård o. sysstoman v. sjukstugan.

CARL GRIPENBERG. Genomg. Filipstads bergsk. o. elev v. Jernkont metallurg stat; bruksdisp i Vermland t 83. Kamrer v. sparb. i Karlstad t. 02. På sin tid led. af stadstullm. o. drätselkamm. der. Sedan 03 bosatt i Stockholm.

CARL (CHARLES) LINDLEY. Gick till sjöss 82 o. seglade med ett undantag på engelska fartyg med Sverudaland som hemvist. Deltog der i arbetarrörelsen o. i bildandet af The independent labour party. Deltog fr. 95 i svenska arbetarrörelsen som ordf. o. ledare i sjöfolkets organ i huvudstaden. Valdes v. bildandet af Sv. Transportarbetareförbundet 97 t. dess förtroendemän. Led. af Socialdemokrat partistyr. 04—09. Led. af Riksd. A. K. 04—11, af F. K. sedan sistn. år: led. af sjöfartskomm. 06.

AKE BREITHOLTZ. Stud.-ex. 85, hoifr.-ex. 90, ord. landskansl. i Elfsb. län 98, häradsskr. i Västra här. fögd. sedan 09. Om-man i sparb. i Vänersborg 96—02, styr.-led. o. sekr. i Räfte- o. utg. af o. kap.-försäkr. anst. der 98—02.

GURLI LINDER, f. Peterson. Afg. fr. h. lärarinnesemin. i Stockholm 85; i tal och skrift verkat till förmån för kvinnörörelsen och för frågor hörande till ungdomens fostran. Led. af k. kommittén f. sprid. af god o. billig nöjesläsning 11, led. af Folkförb.-bokförm. -styr.

ELISABETH LANDER, f. Ling. Gift 90 m. red. o. utg. af Arvika Tidn., J. M. Lander, afl. 09; utg. af o. medarb. i samma tidn.

MAGNUS MYRSTRÖM. Medarbet. i dagspressen sedan 89; red. o. utg. af Ångermanl. tidn. 92, af Vesternorr. Alleh. 93, af Nya Skånska Posten 99, af Göteborgs Aftonblad 06—12, af Helsingen, Söderhamn, sedan sistn. år

FRANS MÆCHEL †. Stud.-ex. 42, hoifr.-ex. 48, v. hfd. 52, länsnot. i Verml. län 53—61, aud. v. Verml. reg. 56—64, omb.-man v. Verml. hyp.-fören. 61—90; led. af styr. i Riksd. afd.-kontor i Karlstad 99—03. Komm.-ordf. i Lanst.-man. Led. af Riksd. A. K. 73—75.

SVANTE HOLMDAHL †. Stud.-ex. 61, prestex. 63, folksk.-lär.-ex. 64, prestv. s. a. past.-ex. 76, semin.-adj. i Stockholm 66—69, kyrkoh. i Tvååker 79, kontr.-prost i Varbergs kontr. 98—15. Insp. f. Varbergs fl.-skola 98—05, i realsk. sedan 08.

AUGUST RUNDBERG †. Stud.-ex. 63, hoifr.-ex. 67. V. häradshövding 70. Auditor vid Ålfsborgs reg. 76, afsked. 06. Mantalskommissarie i Göteborg sedan 84. Tullskäl sedan 95. Ledamot af Göteborgs fattigvårdsstyv. 93—07, ordf. i Kristne och Lyska försam. gemensamma nämnd sedan 98, ordf. suppleant 87—98. Ledamot af kyrkofullmäktige sedan 08. Led. och sekr. i styrelsen för Allmänna Hjälpföreningen i Göteborg 95—08. Ordf. i Göteborgs Tjänstemannaförening 06—07.

MARTIN LEVISSON †. Grund. egen exp.-firma i Göteborg 94; ing. senare i agent-firman Ludvig Levisson & Co där. Österrik.-Üng. konsul 07. På sin tid led. af Göteborgs K. Segelsällsk. styr.

än hans tränga och fattiga inbillning förmått skapa; och det kunde han, nu som hittills, icke komma in i.

Han borrade huivudet i kudden och tänkte på Alma, och än en gång som tusen förut såg han för sig, hur hon leende dansade honom tillmötes vid stätten mot vägen.

Till illustr. å sid. 40.

Under en otomordentlig anslutning egde på söndag den 10 Okt. f. c. statsministern, v. häradshövding Karl Staaffs begravnings rum. Strax före kl. 2 e. m. fördes stoffet från det närbelägna hemmet till Englebrettskyrkan, hvars inre var smakfullt dekoreradt och fylldt till sista plats af begravningsräster från alla rikets kanter.

Jordfästningen förrättades af ärkebiskop Söderblom och i kyrkan utfördes sång af en blandad studentkör. Kl. half 4 utfördes kistan ur kyrkan och under klokrönning satte sig så den långa processionen i rörelse ut mot Nya Kyrkogården mellan täta åskådardäckar.

Tåget inleddes af en grupp studenter från landets universitet och högskolor företrädda af svenska fanor. Därpå följde kistan, omgiven af en studentvakt, och så kommo ett 50-tal vagnar, af hvilka de 20 första voro fyllda med den kolossala blomsterhyllningen. — Härefter anslöto sig så politiska och nykterhetskorporationer under ett 40-tal fanor och utgörande omkring 6000 personer. — Vid 5-tiden nådde processjonen krematoriet på Nya Kyrkogården där professor Nils Edén och herr Daniel Persson i Tällberg talade vid baren och egnade partiledaren och politikern en sista hälsning. Sedan sång utförts af Stockholms arbetaresångförening infördes kistan i krematoriet för att brännas.

Vid begrafningen läto Konungen och Kronprinsen representera sig och bl. a. närvarande märktes h. exc. statsministern jemte flera medlemmar af regeringen äfvensom medlemmar ur diplomatiska kåren och ett stort antal riksdagsmän och andra oficiella personer förutom anhöriga och personliga vänner till den aflidne.

HINDENBURGS 68-ARSDAG, DEN 2 OKTOBER, FIRAS SOM NATIONALDAG I BERLIN.

Efter fotografi.
Forts. fr. sid. 43.

rådet och i kammaren den ståndpunkten, att man borde låta trupperna passera till Serbiens undsättning, då Grekland, utan att "förbundsplikt" i egentlig mening inträdt, dock vore Serbiens allierade. Härpå inträffade den plötsliga vändningen, att kung Konstantin förklarade sig icke kunna följa Venizelos politik; kabinettet inlämnade då sin demission, och på torsdagen bildade Zaimis på kungens uppdrag ett koalitionskabinett, hvare Gunaris och

Rhallis inträdde. Sådan var den politiska sidan af situationen på Balkan vid veckans utgång.

Efter långa förberedelser börjades *centralmaktens stora offensiv mot Serbien* den 7, då Berlinrapporten meddelade, att tyska och österrikiska trupper på flera ställen gått öfver Drina, Save och Donau. Operationerna ha fortsatt, och inför öfvermakten ha serberna måst falla undan från sina gänsställningar.

ENGELSKA REKRYTVÄRFNINGSMETODER: En populär skådespelerska (miss Lorraine) gör värfningstjänst.

På den *östra* krigsskådeplatsen har under veckan ingen nämndvärd frontförskjutning ägt rum. Tyskarne ha dragit tillbaka de kavallerimassor som opererade öster om Smorgon, och de stridandes ställningar bilda nu en tämligen rak linje från Dünaburg ner till Pripjet. Rysarne ha visat sig särskildt aktiva på afsnittet norr om Smorgon, där de haft en del lokala framgångar, samt i söder vid Dubno och Putilovka. Tyskarne ha oafbrutet hamrat på de ryska ställningarne framför Dünaburg; den 7 trängde tyska trupper in i ryska ställningar på en bredd af 5 km. I *Volhynien* och *Ostgalizien* ha starka

Konung Ferdinand af Bulgarien, hvars gestalt genom den senaste tidens händelser på ett så biudande sätt träd i den storpolitiska förgrunden, har sedan tjugufem år ledt det bulgariska folkets öden.

Den 7 juli 1887 valdes Ferdinand af Koburg till furste af Bulgarien och utan att afvakta sultanens och stormakternas statsrättsligt erfor-

I BERLIN JUNI 1912.

derliga samtycke tog han någon månad senare sitt furstendöme i besittning. Den unge fursten som var född 1861 och tillhörde en i Österrike-Ungern bosatt katolsk gren af huset Sachsen-Koburg-Gotha, var son till den österrikiske generalen prins August och hans gemål prinsessan Clémentine af Orléans. Att valet, när den efter Alexander af Battenberg lediga bulgariska tronen skulle besättas, föll på den unge Koburgaren, hade närmast sin orsak i dennes rikedom och

ryska angreppsförsök blifvit afvisade af österrikarne.

På den *västra* krigsskådeplatsen ha fransmännen fortsatt *offensiven i Champagne*. Efter en periods afmatning synes den på torsdagen den 7 ha åter tilltagit i våldsamt. Den terrängvinst, hvori ansträngningarna resulterat, har icke varit

Efter porträtt.

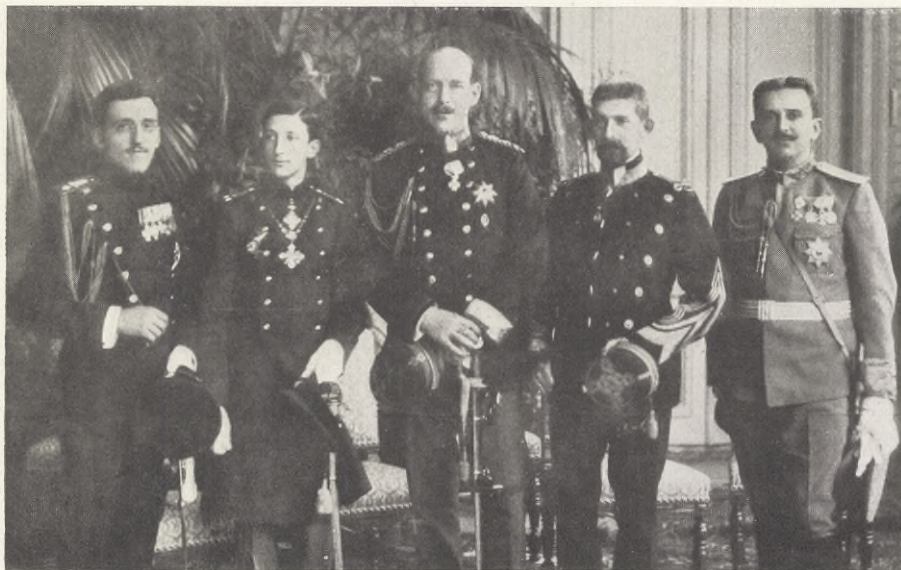
Benj. H. Petersen.

FERDINAND, BULGARERNAS TSAR.

att det, när Bulgarien nu kan blifva utslagsgivande för segerlyckan i det hela världens krig som rasar.

stor. Den viktigaste vunna fördelen för fransmännen torde vara en höjd norr om byn Tahure, hvarifrån tyskarnes närmaste järnvägslinje domineras. För öfrigt ha skarpa strider stått på en hel del punkter af västfronten: lugnast har det varit på det af engelsmännen besatta afsnittet.

Från italienska fronten liksom från Dardanellerna har det under veckan icke funnits något att rapportera.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller oivkortligt förbud.

mäktiga släktförbindelser. Någon statsmannabegäring synes man i alla händelser icke hafva tilltrött furst Ferdinand, som under sina första regeringsår fick vara en skottafä för hela världens skämt och gäckeri. Men tiden skulle rehabilitera honom. Ferdinand I har i själva verket genom sin kloka inre och yttre politik kommit att framstå som en af

I PARIS JUNI 1910.

samtidens förnämsta regenter. Inåt sett har han ställt de föröfande partistriderna, stärkt försvaret och genom systematisering höjt landets nationalekonomiska utveckling. Utåt har han genom sin diplomatiska talang och politiska skarpsinlighet ått sitt land förvärfvat en maktställning af sådan betydhet.

INNEHÅLL: v. Högadshövding Karl Staaff (biografi o. helsid.-portr.) — Konungen besöker Upsala. — Världskriget. — Bilder till den svenska o. utländska dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — På andra sidan. Ber. af Fredrik Vetterlund.

BALKANSTATERNAS KRONPRINSAR, foto-graferade vid Bulgariske kronprinsens myndighetsdag 18 jan. 1912. På sin tid återgifven i H. 8. D., och i dag en lika högaktuell som intressant bild. Gruppen visar, fr. v., prinsarne Alexander af Serbien, Boris af Bulgarien, Konstantin af Grekland (nu konung), Ferdinand af Rumänien (nu konung) och Danilo af Montenegro.